

Mü'minin niyeti amelinden hayırlıdır

Said Bey: “Niyet; sevabı günaha, günahı sevaba nasıl çevirir? Bunu örnekle açıkla mısınız?”

Niyet ile iman birbirini doğuran, birbirini doğrulayan, birbirini gerekli kılan, birbirini tamamlayan iki temeldir. İman ve itikat, halis ve makbul niyetin tarlasıdır. İyi bir niyet de doğru imanın ve itikadın meyvesidir.

Peygamber Efendimiz'e (asm), hicretle gelenlerin arasında bir kadını nikâhlamak için gelen bir kişinin de bulunduğu söylenir. Peygamber Efendimiz (asm): “Ameller niyetlere göredir. Herkese ancak niyet ettiğinin karşılığı vardır. Kimin hicreti Allah ve Resûlü için ise, hicreti Allah ve Resulü içindir. Kimin de hicreti dünya malı veya nikâhlayacağı kadın için ise, hicreti onun içindir” buyurur.¹

Bedüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle niyet eşyanın mahiyetini değiştirir. Günahı sevaba, sevabı günaha çevirir. Niyet, adî bir hareketi ibadete; gösteriş için yapılan bir ibadeti de günaha dönüştürür. Meselâ, varlıklara sebepler hesabıyla bakılırsa cehalettir; Allah hesabıyla bakılırsa marifet olur, ilim olur, irfan olur; imanı olgunlaştırır.²

Yine meselâ yoldaki taşları Müslümanın ayağına takılmasın ve zarar vermesin diye temizlemek sevaptır, hayırdır. Fakat bu işi yaparken, dikkat etmesine rağmen sehven birisine zarar verse özür diler, zarar verme kastı olmadığından, günahattan da muâf olur. Veya bu işi yaparken yolun sertleşmesi ve oturması için döşenmiş taşları da sehven ayıklamış ve atmış olsa, bilgi eksikliğinden doğan zararı telâfi eder. Fakat niyetinin sıhhatinden dolayı günahkâr olmaz, sevabında eksilme olmaz.

Peygamber Efendimiz (asm) bu hususu şu veciz hadisiyle ifade buyurur: “Mü'minin niyeti amelinden hayırlıdır. Münafığın ameli ise niyetinden hayırlıdır. Herkes kendi niyetine göre amel işler. Mü'min bir amel işlediğinde kalbinde bir nur uyanır.”³

Bu hadislerin tefsiri sadedinde Saîd Nursî Hazretleri, niyetin sıradan âdetleri ve adî davranışları ibadete çeviren pek acîp bir iksir, bir mâye ve bir ruh olduğunu, ölü halleri ibadetle canlandırdığını kaydeder. Bedüzzaman'a göre niyetin ruhu da

ihlâstır. Öyle ise gerçek kurtuluş ancak ihlâs ile mümkündür. Az bir ömürde, bütün lezzetleriyle ve güzellikleriyle Cennet ancak böyle bir halis niyetle kazanılır. Çünkü niyet ile insan daimî bir şâkir olur, daimî şükür sevabı kazanır.4

Peygamber Efendimiz'i (asm) dinleyelim:

* "Allah hak edenlerin üzerine azabı indirdiğinde bazı salih kimseler de ölürlür. Onlar da diğerleri ile birlikte helâk olurlar. Sonra âhirette niyetleri ve amelleri üzerine diriltirler."5

* "İnsanlar niyetlerine göre diriltilecek ve hesaba çekilecektir."6

* "İnsanlar niyetlerine göre dirilirler ve haşrolunurlar."7

Nitekim amelin hatasını niyetin sıhhati affettirir. Fakat niyetteki hatayı amelin sıhhati affettiremez. Çünkü niyet amelden üstündür. Allah kalbe bakar; cisme ve cismin davranışına bakmaz.

Hiç şüphesiz niyetteki hata affedilmez değildir. Esasen affedilmez günah yoktur. Niyetteki hatanın affi için tövbe-i nasuh, yani ihlâsla tövbe etmek ve niyeti Allah'a yönlendirmek, yani yeni ve düzgün bir niyet ve ameli yalnız Allah için yapma niyeti gerekir.

Allah niyetlerimizi halis kılsın. Âmin.

Dipnotlar:

- 1- Buhârî, 1,50; Müslim, İmâre, 155; Riyâzu's-Sâlihîn, 1; Câmiü's-Sağîr, 1/1
- 2- Mesnevî-i Nûriye, s. 45;
- 3- Câmiü's-Sağîr, 4/3810
- 4- Mesnevî-i Nûriye, s. 61
- 5- Câmiü's-Sağîr, 955
- 6- Câmiü's-Sağîr, 1436
- 7- Câmiü's-Sağîr, 3890